

TÜRMOB

TÜRKİYE SERBEST MUHASEBECİ MALİ MÜŞAVİRLER
VE YEMİNLİ MALİ MÜŞAVİRLER ODALARI BİRLİĞİ
(UNION OF CHAMBERS OF CERTIFIED PUBLIC ACCOUNTANTS OF TURKEY)

2015/3.DÖNEM

YEMİNLİ MALİ MÜŞAVİRLİK SINAVLARI

DIŞ TİCARET VE KAMBIYO MEVZUATI

1 Aralık 2015-Salı 18:00

SORULAR

Soru 1) Gümrük Kanunu'nun 177. Maddesinde sayılan eşyaların tasfiye şekillerini maddeler halinde sayınız. "Bunlardan özel yolla" tasfiyeyi açıklayınız. **(15 Puan)**

Soru 2) "Bağlayıcı tarife bilgisi" nedir ve kimler tarafından verilir? Gümrük idarelerini, hak sahibine karşı hangi konuda ve hangi eşya için bağlar? Ne kadar süreyle geçerlidir? **(10 Puan)**

Soru 3) İhraç fiyatının nasıl belirneceğini İthalatta Haksız Rekabetin Önlenmesi Hakkında Yönetmelik hükümleri doğrultusunda açıklayınız. **(15 Puan)**

Soru 4) Serbest bölgelerde yürütülen "faaliyetin geçici olarak durdurulması ve faaliyet ruhsatının iptali" hallerini yazınız. **(30 Puan)**

Soru 5) "Alıcısı tarafından kabul edilmeyen mallar" ile "alıcısına teslim edilemeyen mallar ve malların terk edilmesi" konularını İhracat Yönetmeliğine göre açıklayınız. **(30 Puan)**

1

CEVAPLAR

Cevap 1)

Tasfiye yolları:

- a) İhale yoluyla satış
  - b) Yeniden ihraç amaçlı satış
  - c) Perakende satış
  - ç) Kamu kuruluşları ile özel kanunla kurulmuş vakıf ve derneklere tahsis
  - d) Özel yolla
  - e) İmha.
- suretiyle tasfiye edilmesini sağlar.

Özel yolla tasfiye

Tasfiyeye tabi tutulan her türlü eşya;

- a) Mer'î mevzuatla getirilen düzenlemelere uymak maksadıyla belli kişi ve kuruluşlara satılması gereken eşya, ilgili kişi ve kuruluşlara ihaleli satış yoluyla tasfiye edilebileceği gibi satışa çıkarılmadan uyuşulacak bedel üzerinden,
  - b) Satışa çıkarılıp da alıcısı çıkmayan veya satılamayan eşya, çalışma alanı bakımından bu eşyayı kullanabilecek kamu kurum ve kuruluşları ile özel kanunla kurulmuş vakıf ve derneklere uyuşulacak bedelle veya bedelsiz,
  - c) Hurda ve ilk madde haline geldiği tespit olunanlar, çalışma alanı bakımından bu eşyayı kullanabilecek kamu kurum ve kuruluşları ile özel kanunla kurulmuş vakıf ve derneklere, kullanabilecek bir teşekkül bulunmadığı takdirde gerçek ve özel hukuk tüzel kişilerine hurda ve ilk madde kıymeti üzerinden satılarak, satılamaması halinde uyuşulacak bedel üzerinden, bunun da mümkün olmaması halinde bedelsiz,
  - ç) Gümrük Müsteşarlığınca belirlenen usul ve esaslara göre; yetkili mercii tarafından tabii afet, bulaşıcı hastalık ve sair sebeplerle olağanüstü durumun oluştuğunun karar altına alınması halinde, ilgili idare, kurum veya yetkili birimlere bedelsiz,
- verilebilir.

Cevap 2)

Bağlayıcı Tarife Bilgisi, eşyanın Türk Gümrük Tarife Cetvelinde sınıflandırılmasına ilişkin olarak, kişinin yazılı talebi üzerine *Müsteşarlıkça* veya Müsteşarlık tarafından yetkilendirilmiş *gümrük ve muhafaza başmüdürlüklerince* verilen idari karardır.

Bağlayıcı tarife bilgisi, gümrük idarelerini, *hak sahibine karşı sadece eşyanın tarife pozisyonu konusunda* veya *eşyanın menşeinin tespiti konusunda* ve yalnızca *bilginin verildiği tarihten sonra* tamamlanacak gümrük işlemlerine konu olan eşya için bağlar. Bağlayıcı tarife bilgisi verilmiş tarihten itibaren *altı yıl* süreyle geçerlidir.

Cevap 3)

İhraç fiyatı, ihraç amacıyla satılan mal için fiilen ödenmiş olan veya ödenmesi gereken fiyattır.

İhraç fiyatının bulunmadığı hallerde veya ihracatçı ile ithalatçı ya da üçüncü bir taraf arasında ortaklık veya telafi edici bir düzenleme bulunması nedeniyle ihraç fiyatının güvenilir olmadığı durumlarda; ihraç fiyatı, *bağımsız ilk alıcıya yeniden satış fiyatı esas alınarak* oluşturulabilir. Mal bağımsız bir alıcıya yeniden satılmamışsa veya ithal edildiği vasıf ve şartlarda yeniden satılmamışsa, ihraç fiyatı, *makul herhangi bir temele dayanarak* oluşturulabilir.

Böyle durumlarda, ithalat ile yeniden satış arasında gerçekleşen tüm gider ve kârlar hesaba katılır. Bu kapsamda özellikle; mutat taşıma, sigorta, muamele ve yükleme giderleri ile ek giderler; ithalat veya malların satışı nedeniyle ithalatçı ülkede ödenmesi gereken gümrük vergileri ve diğer vergiler ile ek mali yükümlülükler; satış, genel ve idari giderler ve kârlar dikkate alınır.

Cevap 4)

Kullanıcıların faaliyetlerinin geçici olarak durdurulması ve faaliyet ruhsatının iptaline ilişkin esaslar şunlardır:

a) Aşağıda belirtilen hallerde, Bölge Müdürlüğünce Kullanıcının Serbest Bölgeden mal çıkışlarına ve bölge içi mal satışlarına ilişkin Serbest Bölge İşlem Formları bir ay süreyle işleme konulmaz. Ancak, kullanıcı tarafından bir aylık süre dolmadan önce bu hususların düzeltilmesi halinde Bölge Müdürlüğünce işlem formları tekrar işleme konulur.

- 1) Yönetmelik hükümleri uyarınca verilmesi gereken belgeler ile Genel Müdürlük ve Bölge Müdürlüğünce istenilen bilgi ve belgelerin zamanında verilmemesi veya yanlış bilgi verilmesi,
- 2) Kullanıcı, yetkili temsilcisi veya görevlileri tarafından bölge tesis, araç-gereç ve ekipmanlarına, çevreye veya diğer kullanıcılara zarar verildiğinin tespit edilmesi ve Bölge Müdürlüğünce yapılan uyarıya rağmen bu durumun düzeltilmemesi ve/veya zararın tazmin edilmemesi,
- 3) Kullanıcının İşletici veya B.K.İ. ile Bölge İşleticiliği Ruhsatı kapsamında yaptığı kira ve/veya satış sözleşmesi hükümlerine uymadığının tespit edilmesi,
- 4) Yazılı talimatlara uyulmadığının veya bölge düzenini bozucu davranışlarda bulunulduğunun tespit edilmesi,
- 5) Faaliyet Ruhsatı Müracaat Formunda beyan ve taahhüt edilen hususlarda meydana gelen değişikliklerin bildirilmemesi.

b) Mevzuata aykırı olarak bölgeye mal getirildiğinin, bölgeden mal çıkarıldığının tespiti veya re'sen yapılacak stok sayımında Bölge Müdürlüğü kayıtları ile Kullanıcının mevcut stokları arasında, mal kalemi bazında miktarı % 5'i geçmeyen sebebi açıklanamayan eksiklik veya fazlalığın tespiti halinde, Kullanıcının bölgeden mal çıkışlarına ve bölge içi mal satışlarına ilişkin Serbest Bölge İşlem Formları 3 ay süreyle işleme konulmaz. Serbest Bölge Gümrük İdaresi konu hakkında bilgilendirilir.

c) Aşağıda belirtilen hallerde, yapılacak değerlendirme neticesinde, gerek görülmesi durumunda Faaliyet Ruhsatı Genel Müdürlük tarafından iptal edilir ve Serbest Bölge Gümrük İdaresi konu hakkında bilgilendirilir.

- 1) (a) bendinde belirtilen süre sonunda, aykırı işleme devam edildiğinin veya aynı bendin birden çok sayıda ihlal edildiğinin Bölge Müdürlüğünce düzenlenecek tutanakla tespit edilmesi,
- 2) Mücbir sebep halleri hariç 3 yıl süreyle hiçbir faaliyette bulunulmadığının Bölge Müdürlüğünce tutanakla tespit edilmesi,

- 3) Faaliyet Ruhsatı Müracaat Formunda beyan ve taahhüt edilen hususlara uyulmaması veya beyan edilen hususların gerçek dışı olduğunun sonradan yapılan inceleme ve denetimler sonucu tespit edilmesi,
- 4) Serbest bölgede faaliyette bulunulmasının kamu yararı, kamu düzeni ve/veya kamu güvenliğine aykırı olduğuna dair bulgu ve bilgiye erişilmesi,
- 5) Kanun, yönetmelik, tebliğ ve genelge hükümlerine uyulmadığının tespit edilmesi.

d) Aşağıda belirtilen hallerde Faaliyet Ruhsatı hiçbir uyarıya gerek kalmaksızın Genel Müdürlükçe iptal edilir ve Serbest Bölge Gümrük İdaresi konu hakkında bilgilendirilir.

- 1) Mevzuata aykırı olarak bölgeye mal getirildiğinin, bölgeden mal çıkarıldığının tespitini müteakip veya re'sen yapılacak stok sayımında Bölge Müdürlüğü kayıtları ile Kullanıcının mevcut stokları arasında, mal kalemi bazında miktarı % 5'ten fazla sebebi açıklanamayan eksiklik veya fazlalığın tespiti,
- 2) Bölge dışındaki faaliyetler nedeniyle elde edilen kazanç ve iratların, bölgede elde edilmiş kazanç ve iratlar gibi gösterilerek muhasebe kayıtlarının birleştirilmesi ve/veya bu amaçla sahte veya muhteviyatı yanıltıcı belge kullanılması suretiyle vergi kaçırıldığının belirlenmesi,
- 3) (b) bendinde belirtilen işlemin tekrarı. Bu maddede düzenlenen idari müeyyideler, diğer mevzuat çerçevesinde gerçekleştirilen işlemler ile bu işlemlerin sonuçlarına bakılmaksızın uygulanır.

Faaliyet ruhsatında belirtilen sürenin sona ermesi veya ruhsatları yukarıdaki nedenlerle iptal edilmiş olmasına rağmen faaliyetine devam etme girişiminde bulunanların malları bölgeye alınmaz. Bölgedeki malları bu Yönetmeliğin 52 nci maddesine göre tasfiye işlemine tabi tutulur.

4

Cevap 5)

Alıcısı tarafından kabul edilmeyen mallar

- 1) Alıcısı tarafından kabul edilmeyen mallar karşılığında aynı bedel ve şartlarla mal ihracına ilişkin talepler, durumu gösterir belgelere istinaden gümrük mevzuatı çerçevesinde giriş ve çıkışta ayniyeti tespit edilmek suretiyle gümrük idarelerince sonuçlandırılır.
- 2) Alıcısı tarafından kabul edilmeyen malların başka bedel ve şartlarla aynı veya farklı alıcılara satışına ilişkin talepler, durumu gösterir belgeler ve yeni satış sözleşmesine ait İhracatçı Birlikleri Genel Sekreterliğince onaylı faturanın ibrazından sonra gümrük idarelerince sonuçlandırılır.
- 3) Gümrük idarelerince sonuçlandırılan talepler ilgili İhracatçı Birlikleri Genel Sekreterliğine ve mükellefin bağlı bulunduğu vergi dairesine bildirilir.
- 4) Alıcısı tarafından kabul edilmeyen malların bozulabilir nitelikte olması halinde, bu tür talepler İhracatçı Birlikleri Genel Sekreterliği veya daha sonra İhracatçı Birlikleri Genel Sekreterliğine bilgi vermek kaydıyla Müsteşarlık yurt dışı teşkilatınca sonuçlandırılır. Müsteşarlık yurt dışı teşkilatınca sonuçlandırılan talepler, ilgili gümrük idaresine bildirilir.
- 5) Yukarıda yer alan hususlar, ihracatın desteklenmesine yönelik mevzuat kapsamında yapılmış olması halinde, ait olduğu mevzuat hükümlerine tabidir.

TÜRMOB
TÜRKİYE SERBEST MUHASEBECİ MALİ MÜŞAVİRLER
VE YEMİNLİ MALİ MÜŞAVİRLER ODALARI BİRLİĞİ
(UNION OF CHAMBERS OF CERTIFIED PUBLIC ACCOUNTANTS OF TURKEY)

Alıcısına teslim edilemeyen mallar ve malların terk edilmesi

- 1) Yanma, çalınma gibi haklı ve zorunlu nedenlerle alıcısına teslim edilemeyen mallara ilişkin ihracat talepleri, durumu gösteren belgelere dayanılarak Müsteşarlıkça (İhracat Genel Müdürlüğü) sonuçlandırılır.
- 2) Geri getirilmesinde ekonomik yarar görülmeyen malların terk edilmesine ilişkin talepler, durumu gösteren belgelere dayanılarak Müsteşarlıkça (İhracat Genel Müdürlüğü) sonuçlandırılır.